

Åldersbedömning tidigare i asylprocessen

Sammanfattning

Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag till ändringar i utlänningslagen som innebär att åldersbedömning av ensamkommande barn ska göras tidigare i asylprocessen jämfört med i dag.

I ärenden där en asylsökande utlänning uppger att han eller hon är ett ensamkommande barn men där frågan om ålder är oklar tar Migrationsverket oftast ställning i åldersfrågan i samband med det slutliga asylbeslutet. Detta medför att även asylsökande som senare bedöms vara vuxna behandlas som barn, vilket t.ex. kan förändra boendemiljön för ensamkommande barn på ett negativt sätt. Det innebär också att resurser avsatta för barn går till vuxna asylsökande.

Regeringen föreslår därför att Migrationsverket ska bedöma en utlännings ålder tidigare i asylprocessen än vad som görs i dag. Om det råder oklarhet om en asylsökande som uppger sig vara ett ensamkommande barn är under 18 år eller inte, ska Migrationsverket så snart som möjligt göra en åldersbedömning och fatta ett tillfälligt beslut om sökandens ålder. Innan ett tillfälligt beslut fattas som innebär att den sökande bedöms vara 18 år eller äldre ska Migrationsverket ge sökanden tillfälle att genomgå en medicinsk åldersbedömning. Regeringen föreslår också att Migrationsverkets tillfälliga beslut ska kunna överklagas.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 maj 2017.

Utskottet anser att riksdagen bör avslå motionsyrkandena i ärendet.

I betänkandet finns tolv reservationer (M, SD, C, V, L, KD).

Behandlade förslag

Proposition 2016/17:121 Åldersbedömning tidigare i asylprocessen.

24 yrkanden i följdmotioner.

18 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2016/17.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	5
Utskottets överväganden	6
Åldersbedömning tidigare i asylprocessen	6
Reservationer	17
1. Åldersbedömning tidigare i asylprocessen, punkt 1 (M)	17
2. Åldersbedömning tidigare i asylprocessen, punkt 1 (SD)	18
3. Åldersbedömning tidigare i asylprocessen, punkt 1 (C)	19
4. Åldersbedömning tidigare i asylprocessen, punkt 1 (V)	20
5. Åldersbedömning tidigare i asylprocessen, punkt 1 (L)	21
6. Åldersbedömning tidigare i asylprocessen, punkt 1 (KD)	21
7. Nekat samtycke till medicinsk åldersbedömning, punkt 2 (M, SD)	22
8. Medicinsk åldersbedömning på begäran av en kommun, punkt 3 (M, L)	23
9. Åldersbedömning före verkställighet, punkt 4 (C, V, KD)	23
10. Övergångsregler, punkt 5 (M)	24
11. Övergångsregler, punkt 5 (SD)	24
12. Övergångsregler, punkt 5 (KD)	25
Särskilt yttrande	26
Medicinsk åldersbedömning på begäran av en kommun, punkt 3 (SD)	26
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	27
Propositionen	27
Följdmotionerna	27
Motioner från allmänna motionstiden 2016/17	29
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	32

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Åldersbedömning tidigare i asylprocessen

Riksdagen avslår motionerna

2016/17:1025 av Katarina Brännström (M),

2016/17:1065 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkande 10,

2016/17:1979 av Staffan Danielsson (C),

2016/17:2038 av Stefan Jakobsson m.fl. (SD),

2016/17:2325 av Kent Ekeröth (SD) yrkandena 1 och 3,

2016/17:2341 av Kent Ekeröth (SD) yrkandena 1 och 2,

2016/17:2598 av Anders Forsberg (SD),

2016/17:3302 av Aron Modig m.fl. (KD) yrkande 6,

2016/17:3371 av Anna Kinberg Batra m.fl. (M) yrkandena 7–10,

2016/17:3384 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 5,

2016/17:3409 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkandena 15 och 16,

2016/17:3636 av Christina Höj Larsen m.fl. (V) yrkandena 1–6,

2016/17:3637 av Johanna Jönsson och Anders W Jonsson (båda C) yrkande 1,

2016/17:3639 av Paula Bieler m.fl. (SD) yrkandena 1–3 och 5–8,

2016/17:3640 av Aron Modig m.fl. (KD) yrkande 2 och

2016/17:3641 av Fredrik Malm m.fl. (L) yrkande 1.

Reservation 1 (M)

Reservation 2 (SD)

Reservation 3 (C)

Reservation 4 (V)

Reservation 5 (L)

Reservation 6 (KD)

2. Nekat samtycke till medicinsk åldersbedömning

Riksdagen avslår motionerna

2016/17:2325 av Kent Ekeröth (SD) yrkande 2 och

2016/17:3638 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 1.

Reservation 7 (M, SD)

3. Medicinsk åldersbedömning på begäran av en kommun

Riksdagen avslår motionerna

2016/17:3638 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 2 och

2016/17:3641 av Fredrik Malm m.fl. (L) yrkande 2.

Reservation 8 (M, L)

4. Åldersbedömning före verkställighet

Riksdagen avslår motionerna

2016/17:3637 av Johanna Jönsson och Anders W Jonsson (båda C)
yrkande 2 och

2016/17:3640 av Aron Modig m.fl. (KD) yrkande 3.

Reservation 9 (C, V, KD)

5. Övergångsregler

Riksdagen avslår motionerna

2016/17:3638 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 3,

2016/17:3639 av Paula Bieler m.fl. (SD) yrkande 4 och

2016/17:3640 av Aron Modig m.fl. (KD) yrkande 1.

Reservation 10 (M)

Reservation 11 (SD)

Reservation 12 (KD)

6. Lagförslaget

Riksdagen antar regeringens förslag till ändring i utlänningslagen (2005:716).

Därmed bifaller riksdagen proposition 2016/17:121.

Stockholm den 28 mars 2017

På socialförsäkringsutskottets vägnar

Fredrik Lundh Sammeli

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Fredrik Lundh Sammeli (S), Johan Forssell (M), Carina Ohlsson (S), Mikael Cederbratt (M), Jennie Åfeldt (SD), Lars-Arne Staxäng (M), Yilmaz Kerimo (S), Tina Ghasemi (M), Kerstin Nilsson (S), Emma Carlsson Löfdahl (L), Wiwi-Anne Johansson (V), Aron Modig (KD), Teresa Carvalho (S), Patrik Engström (S), Maria Ferm (MP), Paula Bieler (SD) och Johanna Jönsson (C).

Redogörelse för ärendet

Inom Justitiedepartementet har departementspromemorian Åldersbedömning tidigare i asylprocessen (Ds 2016:37) utarbetats.

Regeringen har inhämtat yttrande från Lagrådet, som lämnade förslaget utan erinran.

I betänkandet behandlar utskottet proposition 2016/17:121 Åldersbedömning tidigare i asylprocessen. En redovisning av motionerna och det riksdagsbeslut som föreslås i propositionen finns i bilaga 1. De lagförslag som lämnas i propositionen finns i bilaga 2.

Utskottets överväganden

Åldersbedömning tidigare i asylprocessen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bifaller regeringens förslag till ändringar i utlänningslagen och avslår motionsyrkanden om bl.a. konsekvenser av ett nekat samtycke, att beslut om ålder bör gälla först sedan det vunnit laga kraft samt obligatorisk och retroaktiv bedömning av ålder.

Jämför reservationerna 1 (M), 2 (SD), 3 (C), 4 (V), 5 (L), 6 (KD), 7 (M, SD), 8 (M, L), 9 (C, V, KD), 10 (M), 11 (SD) och 12 (KD).

Gällande ordning

Av 1 kap. 2 § utlänningslagen (2005:716), förkortad UtL, framgår att med barn avses en person som är under 18 år.

I 1 kap. 10 § UtL föreskrivs att i fall som rör ett barn ska särskilt beaktas vad hänsynen till barnets hälsa och utveckling samt barnets bästa i övrigt kräver. I 1 kap. 11 § anges att när frågor om tillstånd ska bedömas och ett barn berörs av ett beslut i ärendet ska, om det inte är olämpligt, barnet höras. Den hänsyn ska tas till det barnet har sagt som barnets ålder och mognad motiverar.

För ensamkommande asylsökande barn gäller en särskild mottagningsprocess. En anvisningskommun ansvarar för att det ensamkommande barnet får ett boende som är anpassat till dess behov, och barnet har rätt till en god man. Ett ensamkommande asylsökande barn har även rätt till skolgång och gymnasieutbildning samt hälso-, sjuk- och tandvård. Vuxna asylsökande erbjuds i stället plats på en förläggning och har inte rätt till vård i samma utsträckning som barn.

Det är den asylsökande som har bevisbördan för sitt påstådda skyddsbehov och som ska göra både sin berättelse och sin identitet, av vilken åldern är en del, sannolik. Migrationsverket har emellertid en allmän utredningsskyldighet, och i ärenden som rör asyl, särskilt när det gäller barn, har Migrationsverket ett större utredningsansvar än vad som gäller i många andra ansökningsärenden.

Det finns inga bestämmelser i utlänningslagen som reglerar hur bedömningen av en asylsökandes ålder ska gå till. Däremot framgår det av utlänningsförordningen (2006:97, förkortad UtLF) att Migrationsverket, i samband med att ett ensamkommande barn ansöker om uppehållstillstånd som flykting eller som annan skyddsbehövande, ska informera barnet om möjligheten att genomgå en läkarundersökning för att fastställa hans eller hennes ålder (8 kap. 10 h § UtLF).

Riksdagens ombudsmän (JO) har i ett flertal beslut uttalat att utgångspunkten vid en bedömning av om en sökande är vuxen eller underårig bör vara

att bedömningen ska göras i samband med att beslut fattas i asylärendet. Fram till dess bör den ålder som sökanden uppgett vid ansökningstillfället godtas, om det inte är alldeles uppenbart att uppgiften är felaktig. I Migrationsöverdomstolens avgörande MIG 2014:1 har domstolen bekräftat JO:s ställningstagande att bedömningen av om den asylsökande är vuxen eller underårig ska göras i samband med att beslut i asylärendet fattas eftersom beslutsunderlaget gällande den asylsökandes ålder kan förändras under asylärendets gång.

Propositionen

Tillfälligt beslut om ålder

Enligt regeringen är det inte lämpligt att vuxna asylsökande bor tillsammans med ensamkommande barn på boenden som är anpassade för barn. Resurser avsatta för barn ska inte heller gå till vuxna asylsökande. Utifrån såväl ett barnrättsperspektiv som ett ekonomiskt perspektiv är den nuvarande ordningen därför inte tillfredsställande. Det är mot den bakgrunden angeläget att se över möjligheten att göra åldersbedömningar tidigare i asylprocessen. Regeringens bedömning är att det finns ett behov av ändrade regler i syfte att tidigarelägga åldersbedömningen av vissa ensamkommande asylsökande som uppger att de är under 18 år.

När det gäller uppgifter om ålder är det i likhet med vad som gäller för övriga uppgifter om en sökandes identitet i första hand skriftlig bevisning som är relevant. En utlännings kan normalt sett inte endast genom muntliga uppgifter göra sin uppgivna ålder sannolik, och det är inte heller möjligt att avgöra en asylsökandes exakta ålder genom att göra en bedömning av hans eller hennes utseende.

För att en bedömning av en asylsökandes ålder ska kunna göras tidigare i asylprocessen måste det enligt regeringen finnas ett tillfredsställande beslutsunderlag. Med hänsyn till den utveckling som nu sker i fråga om metoderna för medicinsk åldersbedömning anser regeringen att det finns förutsättningar att införa en ordning som innebär att bedömningen av ålder ska göras tidigare i asylprocessen. Regeringen föreslår därför att om en asylsökande uppger att han eller hon är ett ensamkommande barn och det finns skäl att ifrågasätta uppgiften om att sökanden är under 18 år ska Migrationsverket göra en åldersbedömning och så snart som möjligt fatta ett tillfälligt beslut i frågan om sökandens ålder.

Ett tillfälligt beslut bör kunna fattas så snart Migrationsverket har uppfyllt sin utredningsskyldighet. Regeringen anser att det får anses tillräckligt att myndigheten har gett den sökande möjlighet att komma in med skriftliga och muntliga uppgifter beträffande sin påstådda underårighet samt erbjudit sökanden att genomgå en medicinsk åldersbedömning i de fall där verket överväger att fatta ett beslut som innebär att den sökande bedöms vara 18 år eller äldre.

För att förslaget ska få önskad effekt krävs att en bedömning av sökandens ålder görs så tidigt som möjligt. Det innebär bl.a. att Migrationsverket måste utreda frågan om sökandens ålder mer noggrant vid den initiala muntliga

utredningen och, i förekommande fall, ge sökanden skälig tid för att ta ställning till frågan om samtycke till en medicinsk åldersbedömning. Dröjsmål kan även uppstå i avvaktan på att en god man ska förordnas eller att verket får kompletterande beslutsunderlag. Att en åldersbedömning ska göras och ett tillfälligt beslut om ålder ska fattas så snart som möjligt innebär dock att handläggningen ska ske skyndsamt.

En åldersbedömning ska enligt förslaget göras och ett tillfälligt beslut fattas om det finns skäl att ifrågasätta att ett ensamkommande barn är under 18 år men det samtidigt inte är uppenbart att han eller hon har fyllt 18 år. Migrationsverket ska i de uppenbara fallen direkt kunna registrera den sökande som vuxen. I övriga fall föreslås, i enlighet med principen om barnets bästa och principen om benefit of the doubt, att sökandens uppgivna ålder ska godtas till dess att det finns tillräckligt med underlag för att fatta ett tillfälligt beslut om ålder. Principen om benefit of the doubt är en bevislätnadsregel och innebär att en sökandes uppgifter ska läggas till grund för beslut om han eller hon gjort vad som varit möjligt för att göra sin berättelse sannolik och den inte präglas av bristande trovärdighet eller inkonsekvens.

Det är endast i otvetydigt klara fall, där det inte finns något utrymme för en annan bedömning än att sökanden är vuxen, som ett tillfälligt beslut inte behöver fattas. Det ska alltså vara tydligt för var och en att det rör sig om en vuxen, eller finnas bevisning som tveklöst klarlägger sökandens ålder.

För att den åldersbedömning som görs ska få ett snabbt genomslag föreslår regeringen att beslutet om ålder ska gälla omedelbart.

En slutlig bedömning av sökandens ålder ska enligt förslaget göras i samband med det slutliga beslutet i asylärendet där även utredning som tillkommit efter det tillfälliga beslutet kan beaktas. Utrymmet för att frångå den bedömning om sökandens ålder som har gjorts i det tillfälliga beslutet torde dock i praktiken vara begränsat till främst de fall då den sökande senare kommer in med tillförlitliga identitetshandlingar.

Medicinsk åldersbedömning inför ett tillfälligt beslut om ålder m.m.

Rättsmedicinalverket har fått i uppdrag att genomföra medicinska åldersbedömningar. Av verkets återrapportering till regeringen den 15 november 2016 framgår att myndigheten i sina rättsmedicinska utlåtanden om ålder aldrig kommer att uttala sig med större säkerhet än vad de vetenskapliga metoderna tillåter. Principen om benefit of the doubt utgör vidare utgångspunkten för Rättsmedicinalverkets bedömning av medicinsk ålder. Vid genomförandet av uppdraget har verket även beaktat krav på vetenskap, beprövad erfarenhet och rättssäkerhet samt lagt särskild vikt vid etiska aspekter och barnrättsliga perspektiv.

Regeringen föreslår att i de fall där Migrationsverket bedömer att den sökande inte har gjort sannolikt att han eller hon är underårig ska den sökande erbjudas att genomgå en medicinsk åldersbedömning i syfte att styrka sin upp-

givna ålder. Enligt förslaget uppkommer skyldigheten att erbjuda en medicinsk åldersbedömning först när Migrationsverket överväger att fatta ett tillfälligt beslut om att sökanden bedöms vara 18 år eller äldre. Precis som i dag måste Migrationsverket värdera resultatet av den medicinska åldersbedömningen tillsammans med övrig bevisning i enlighet med gällande bevisregler.

Kostnaden för att genomgå en medicinsk åldersbedömning som har erbjudits sökanden ska enligt förslaget betalas av staten.

Regeringen föreslår vidare att medverkan till en medicinsk åldersbedömning ska vara frivillig och dokumenteras genom ett skriftligt samtycke. När frågan om medicinsk åldersbedömning av ett ensamkommande barn uppkommer i ett ärende om uppehållstillstånd är den gode mannen behörig att lämna samtycke för barnets räkning. I den gode mannens uppdrag ligger att i likhet med en vårdnadshavare ta den hänsyn till barnets synpunkter och önskemål som dess ålder och utveckling kan ge anledning till.

En medicinsk åldersbedömning är ett bevismedel som kan hjälpa till att klarlägga en sökandes ålder. Vilken betydelse som ett nekat samtycke får måste enligt regeringen avgöras av Migrationsverket i varje enskilt fall. Vid den bedömningen får myndigheten ta ställning till om det finns godtagbara skäl till att den sökande inte vill genomgå en medicinsk åldersbedömning, t.ex. att sökandens fysiska eller psykiska hälsotillstånd är sådant att en medicinsk åldersbedömning inte är lämplig. I de flesta fall där myndigheten erbjuder sökanden att genomgå en medicinsk åldersbedömning torde dock ett nekat samtycke utan godtagbar anledning leda till att myndighetens preliminära bedömning kvarstår, dvs. att sökanden inte har gjort sannolikt att han eller hon är under 18 år.

Ett tillfälligt beslut om ålder kan få stor betydelse för den enskilde. Beslutet kan innebära att den enskilde går miste om förmåner som han eller hon annars skulle ha haft under tiden till dess att asylärendet avgörs (t.ex. boende, skolgång och hälso- och sjukvård). Enbart en möjlighet att senare få frågan om ålder prövad i samband med överklagandet av det slutliga beslutet i asylärendet är därför inte tillräcklig för att tillgodose den enskildes behov av rättskydd. Migrationsverkets tillfälliga beslut om ålder föreslås därför kunna överklagas till en migrationsdomstol.

Regeringen gör i övrigt bedömningen att det inte finns något behov av ändringar i utlänningslagens regler om offentligt biträde.

Lagändringarna ska enligt förslaget träda i kraft den 1 maj 2017. De nya föreskrifterna i utlänningslagen ska dock inte tillämpas om ansökan om uppehållstillstånd har registrerats hos Migrationsverket före den 1 februari 2017.

Enligt regeringens bedömning medför förslagen att statens kostnader för mottagande av ensamkommande barn minskar. De eventuella kostnadsökningar som förslagen kan leda till ska finansieras inom beslutade ekonomiska ramar.

Motionerna

Moderaterna

Johan Forssell m.fl. (M) begär i kommittémotion 2016/17:3638 yrkande 1 ett tillkännagivande om att den som nekar att medverka vid en medicinsk åldersbedömning i ett fall då åldern bedöms som oklar fortsättningsvis ska anses vara över 18 år, om det inte finns synnerliga skäl. I yrkande 2 begärs ett tillkännagivande om att kommuner ska kunna begära och få genomfört medicinsk åldersbedömning under asylprocessen då det är motiverat. I yrkande 3 begär motionärerna ett tillkännagivande om att de nya föreskrifterna i utlänningslagen ska kunna tillämpas även om ansökan har registrerats före den 1 februari 2017.

Anna Kinberg Batra m.fl. (M) begär i partimotion 2016/17:3371 yrkande 7 ett tillkännagivande om att en fungerande ordning för medicinska åldersbedömningar måste på plats omgående. I yrkande 8 begärs ett tillkännagivande om ett statligt huvudansvar för medicinska åldersbedömningar i migrationsprocessen och brottmålsprocessen. Det statliga huvudansvaret kan innebära att Migrationsverket anställer egna läkare för att genomföra åldersbedömningar. I yrkande 9 begärs ett tillkännagivande om att Sverige ska kunna använda medicinsk kompetens från andra länder, t.ex. för att bedöma röntgenbilder. I yrkande 10 begärs ett tillkännagivande om att ett regelverk som gör medicinska åldersbedömningar möjliga direkt vid ankomst till Sverige och närhelst under asylprocessen som behov uppstår måste på plats omgående.

I motion 2016/17:1025 av Katarina Brännström (M) begärs ett tillkännagivande om obligatorisk åldersbedömning av ensamkommande barn. Regeringen bör enligt motionären utreda en sådan åtgärd och återkomma med ett förslag.

Sverigedemokraterna

Paula Bieler m.fl. (SD) begär i kommittémotion 2016/17:3639 yrkande 1 ett tillkännagivande om att beslut om åldersbedömning ska vara slutgiltiga från start. Det är enligt motionärerna osannolikt att uppgifter tillkommer som förändrar underlaget för en åldersbedömning. I yrkande 2 begärs ett tillkännagivande om möjligheten att överklaga åldersbedömningar. Endast då medicinsk åldersbedömning gett otydligt resultat ska beslutet kunna överklagas. I yrkande 3 begär motionärerna ett tillkännagivande om att särskilja den grupp asylsökande som bedöms vara minderåriga enbart till följd av principen om tvivelsmålets fördel. Den grupp som efter en medicinsk åldersbedömning har oklar ålder men som bedöms vara under 18 år på grund av denna princip bör inte få bo med minderåriga. I yrkande 4 begär motionärerna ett tillkännagivande om att tillämpa de nya föreskrifterna på samtliga vid lagens ikraftträdande ännu inte avslutade ärenden. I yrkande 5 begärs ett tillkännagivande om att åldersbedömningar bör erbjudas i samtliga fall där osäkerhet råder. Bara där sökanden uppenbart bedöms vara minderårig ska ingen medicinsk åldersbedömning göras. I yrkande 6 begärs ett tillkännagivande om att

ge information om åldersbedömningar direkt vid registrering av asylärenden och i yrkande 7 ett tillkännagivande om att erbjuda en åldersbedömning i direkt samband med information om att det befintliga underlaget är otillräckligt för att avgöra en sökandes ålder. I yrkande 8 begärs ett tillkännagivande om att utvärdera resultatet av den nya lagstiftningen och om att i samband med detta utvärdera eventuella effekter av att låta kostnader för åldersbedömning betalas av den asylsökande i de fall han eller hon lämnat oriktiga uppgifter.

Jimmie Åkesson m.fl. (SD) begär i partimotion 2016/17:3409 yrkande 15 ett tillkännagivande om att tydliggöra att alla som ser äldre ut än 18 år vid en okulär bedömning av Migrationsverkets personal bör registreras som vuxna. Det har enligt motionärerna förekommit att uppenbarhetskriterierna vid okulära bedömningar anses vara uppfyllt först om den sökande ser äldre ut än 40 år. I yrkande 16 begärs ett tillkännagivande om att genomföra medicinska åldersbedömningar av alla personer som fått ett uppehållstillstånd som ensamkommande barn sedan den 1 juni 2011 samt utreda möjligheten att återkalla tillstånd för de som visar sig ha varit äldre än den uppgivna åldern.

I motion 2016/17:2038 av Stefan Jakobsson m.fl. (SD) begärs ett tillkännagivande om att genomföra en retroaktiv åldersbedömning på de ensamkommande barn som anlänt under de fem senaste åren och omedelbart verkställa utvisning vid uppenbart fusk.

I motion 2016/17:2325 av Kent Ekeröth (SD) begärs i yrkande 1 ett tillkännagivande om att med vetenskapliga metoder åldersbedöma immigranter som vid prövning av uppehållstillstånd vill behandlas eller kommer att behandlas som om de vore under 18 år. Ett lagstadgat krav på åldersbedömning behövs och ska omfatta alla som påstår sig vara under 18 år och därmed drar nytta av de fördelaktiga regler som gäller för personer under 18 år. I yrkande 2 begärs ett tillkännagivande om att prövningen av uppehållstillstånd för den som vägrar att delta i åldersbedömning ska avslutas och personen med omedelbar verkan avvisas eller utvisas. I yrkande 3 begärs ett tillkännagivande om att retroaktiv bedömning av åldern ska göras av alla som påstått sig vara under 18 år och fått positivt besked under de senaste fem åren. Visar det sig att de ljugit om sin ålder ska de utvisas.

I motion 2016/17:2341 av Kent Ekeröth (SD) begärs i yrkande 1 ett tillkännagivande om att retroaktivt ålderstesta de som under de senaste fem åren sökt asyl och påstått sig vara under 18 år. Vid fusk om åldern ska de enligt motionärerna utvisas. I yrkande 2 begärs ett tillkännagivande om att asylsökande under 18 år ska bedömas på samma sätt som asylsökande över 18 år. Genom att ha samma bedömningsgrunder oavsett ålder försvinner incitamentet att ljuga om sin ålder.

I motion 2016/17:2598 av Anders Forsberg (SD) begärs ett tillkännagivande om att Migrationsverket ska genomföra obligatoriska medicinska ålderstester på s.k. ensamkommande barn för att fastställa deras asylrättsliga status. Det är inte acceptabelt att tester bara kan genomföras om den sökande frivilligt går med på det.

Centerpartiet

I motion 2016/17:3637 av Johanna Jönsson och Anders W Jonsson (båda C) begärs i yrkande 1 ett tillkännagivande om att personer som får sin ålder uppskriven till mellan 18 och 21 år ska behandlas som underåriga tills uppskrivningen vunnit laga kraft. I yrkande 2 begärs ett tillkännagivande om att regeringen ska verka för att de som fått avvísingsbeslut, och där åldern varit avgörande för beslutet, ska erbjudas medicinsk åldersbedömning innan avvísingsbeslutet verkställs. Det behövs för att inte minderåriga ska utvisas för att de ansökte om uppehållstillstånd en kort tid innan en fungerande metod för åldersbedömning infördes.

I motion 2016/17:1979 av Staffan Danielsson (C) begärs ett tillkännagivande om att Migrationsverket måste kontrollera ålder på ensamkommande asylsökande barn när osäkerhet om åldern råder.

Vänsterpartiet

Christina Höj Larsen m.fl. (V) begär i kommittémotion 2016/17:3636 yrkande 1 ett tillkännagivande om att genomföra en genomlysning av hur åldersbedömningarna gjorts och vilka konsekvenser de har fått. Metoderna för åldersbedömning har varierat genom åren, och Migrationsverket har kritiserat de åldersbedömningar de har gjort under 2016. I yrkande 2 begär motionärerna ett tillkännagivande om att metoderna för åldersbedömning bör kompletteras med en bedömning av barnets psykosociala utveckling och allmänna mognad. Det skulle kunna vara ett viktigt underlag i de fall det inte går att göra en medicinsk åldersbedömning. I yrkande 3 begärs ett tillkännagivande om att beslut om ålder bör gälla först sedan de vunnit laga kraft. I yrkande 4 begärs ett tillkännagivande om att förslaget att Migrationsverket inte ska göra någon åldersbedömning eller fatta beslut om ålder om sökanden uppenbart är 18 år eller äldre bör strykas. Motionärerna ifrågasätter begreppet uppenbart då en persons ålder bevisligen är mycket svårbedömd. I yrkande 5 begärs ett tillkännagivande om att rätten till medicinsk åldersbedömning bör utökas så att den inte bara gäller för dem som annars skulle anses vara över 18 år. Med förslaget om uppehållstillstånd för gymnasiestudier kommer fler åldersgränser att spela roll för de asylsökande. I yrkande 6 begärs ett tillkännagivande om att stärka rätten till biträde. Konsekvenserna av åldersbedömningar är så pass betydande att det alltid bör förordnas ett offentligt biträde eller i vart fall att ett biträde bör förordnas vid överklagande av beslut om ålder.

Liberalerna

Fredrik Malm m.fl. (L) begär i kommittémotion 2016/17:3641 yrkande 1 ett tillkännagivande om behovet av en kontaktperson under en övergångstid för personer vars ålder efter åldersbedömning skrivs upp till mellan 18 och 21 år. I yrkande 2 begärs ett tillkännagivande om att kommuner ska kunna vända sig till Migrationsverket under asylprocessen för åldersbedömning i enskilda fall.

Det ska kunna ske t.ex. om personal på ett HVB-hem misstänker att det bor vuxna personer där.

Jan Björklund m.fl. (L) begär i partimotion 2016/17:1065 yrkande 10 ett tillkännagivande om att medicinska åldersbedömningar behöver göras så tidigt som möjligt under asylprocessen.

Kristdemokraterna

Aron Modig m.fl. (KD) begär i kommittémotion 2016/17:3640 yrkande 1 ett tillkännagivande om möjligheten att överklaga ett tillfälligt beslut om, eller en bedömning av, en asylsökandes ålder även för den vars asylansökan kom in före den 1 februari 2017. I yrkande 2 begärs ett tillkännagivande om att regeringen ska följa upp att Migrationsverket, i de fall det behövs, inhämtar uppgifter från socialtjänsten och andra personer som har träffat barnet. I yrkande 3 begär motionärerna ett tillkännagivande om att regeringen ska verka för att de som fått beslut om avvisning eller utvisning ska erbjudas möjlighet att genomgå en medicinsk åldersbedömning, enligt Rättsmedicinalverkets nya metoder, innan beslutet om avvisning eller utvisning verkställs.

Andreas Carlson m.fl. (KD) begär i partimotion 2016/17:3384 yrkande 5 ett tillkännagivande om åldersbedömningar. Det finns enligt motionärerna behov av bättre metoder för åldersbedömning för att göra asylprocessen mer rättssäker. Det är vidare en klar fördel om bedömningen görs så tidigt som möjligt i asylprocessen.

Aron Modig m.fl. (KD) begär i kommittémotion 2016/17:3302 yrkande 6 ett tillkännagivande om att säkerställa åldersbedömningen av ensamkommande barn.

Utskottets ställningstagande

Av Migrationsverkets årsredovisning för 2016 framgår det att en första åldersbedömning görs i samband med ansökan om asyl, där verket bedömer rimligheten i de lämnade uppgifterna. En mer ingående bedömning görs emellertid inte förrän i samband med beslutet om uppehållstillstånd. Det innebär att en vuxen asylsökande som uppgett att han eller hon är under 18 år men vars ålder är svårbedömd kan komma att placeras i ett boende avsett för barn.

Utskottet anser att det är olyckligt att vuxna asylsökande kan komma att behandlas som barn under asylprocessen och därmed få del av de rättigheter och förmåner som är avsedda för barn. Det kan gälla placering i särskilt boende, skolgång och hälso- och sjukvård.

Utskottet anser i likhet med regeringen att en sådan ordning inte är lämplig, eller att den till och med är direkt olämplig. Utskottet välkomnar därför regeringens förslag som innebär ett tidigareläggande av medicinska åldersbedömningar av asylsökande ensamkommande barn som uppger att de är under 18 år men där det finns skäl att ifrågasätta uppgiften om ålder.

Rättsmedicinalverket har i sin rapport till regeringen framhållit att verket i sina utlåtanden om ålder aldrig kommer att uttala sig med större säkerhet än

vad de vetenskapliga metoderna (röntgenundersökning med joniserande strålning av visdomständer och en magnetkameraundersökning av lårbenets nedre del) tillåter. Utskottet är införstått med att Rättsmedicinalverket i sina medicinska åldersbedömningar inte kommer att kunna ge ett exakt svar på en viss persons ålder. Det handlar i stället om att ta fram ett hjälpmedel för att bedöma sannolikheten för att en asylsökande är äldre eller yngre än 18 år. Det ankommer sedan på Migrationsverket att värdera resultatet av den medicinska åldersbedömningen och tillsammans med övrig bevisning göra en samlad bedömning av den sökandes ålder. För den enskilde innebär en medicinsk åldersbedömning en möjlighet att styrka sin ålder.

Regeringen har föreslagit att Migrationsverket ska fatta tillfälliga beslut om ålder som ska gälla omedelbart och vara överklagbara. Ett slutligt beslut ska därefter fattas i samband med det slutliga beslutet i ärendet om uppehållstillstånd. Även om det inte är särskilt sannolikt att det tillkommer uppgifter i ett ärende som ändrar uppfattningen om den sökandes ålder anser utskottet att den lösning regeringen har föreslagit är rimlig för att uppnå syftet att tidigarelägga åldersbedömningen. Med tanke på den betydelse åldern har i ett asylärende är det likaså rimligt att det tillfälliga beslutet är överklagbart och inte bara i de fall åldersbedömningen gett ett oklart resultat. Med det anförda avstyrker utskottet motion 2016/17:3639 (SD) yrkandena 1 och 2.

Regeringen har i sitt lagförslag valt att undanta de fall där det är uppenbart att den sökande fyllt 18 år. Som regeringen framhåller skulle följden av att inte undanta de uppenbara fallen bli att även personer som är uppenbart vuxna placeras i ett boende för barn i avvaktan på det tillfälliga beslutet. En sådan ordning kan inte anses som acceptabel, och utskottet är därför inte berett att föreslå att regeringens förslag om undantag för de uppenbara fallen ska avslås. I propositionen föreslås också att det endast är i de fall det finns skäl att ifrågasätta att sökanden är under 18 år som en åldersbedömning ska göras och ett tillfälligt beslut fattas. Utskottet delar denna bedömning och kan inte godta att det endast är i ärenden där den sökande är uppenbart minderårig som medicinsk åldersbedömning inte ska erbjudas. Utskottet avstyrker därför motionerna 2016/17:3636 (V) yrkande 4 och 2016/17:3639 (SD) yrkande 5.

Vad gäller frågan om hur man ska se på ett fall av nekat samtycke till medicinsk åldersbedömning konstaterar utskottet liksom regeringen att det ankommer på Migrationsverket att i varje enskilt fall ta ställning till om det finns godtagbara skäl till att den sökande inte vill genomgå en åldersbedömning. Migrationsverket har dessutom ett utredningsansvar som innebär att verket utifrån bevisningen i övrigt måste fatta ett beslut i ärendet. Utskottet avstyrker med det anförda motionerna 2016/17:3638 (M) yrkande 1 och 2016/17:2325 (SD) yrkande 2.

Vad därefter gäller frågan om Migrationsverket på en kommuns begäran ska kunna göra en åldersbedömning framgår det av propositionen att regeringen inte ser att det finns ett sådant behov eftersom Migrationsverket ska utreda sökandens ålder om det finns skäl att ifrågasätta hans eller hennes egen

uppgift. Inte heller utskottet anser att det finns något sådant behov och avstyrker därmed motionerna 2016/17:3638 (M) yrkande 2 och 2016/17:3641 (L) yrkande 2.

Utskottet noterar att det av propositionen framgår att Migrationsverket ska se till att finns ett fullgott beslutsunderlag och att verket precis som hittills kommer att ha möjlighet att begära in uppgifter från t.ex. socialtjänsten. Det torde också innebära att beslutsunderlaget vid behov kan kompletteras med en bedömning av barnets psykosociala utveckling och allmänna mognad. Därmed avstyrks motionerna 2016/17:3640 (KD) yrkande 2 och 2016/17:3636 (V) yrkande 2.

I en av motionerna berörs det förhållandet att den asylsökandes ålder inte klarlagts trots en genomgången medicinsk åldersbedömning och därför bedöms som minderårig enligt principen om benefit of the doubt. En sådan person borde enligt motionärerna inte få bo tillsammans med minderåriga. Som regeringen påpekar i propositionen är det den sökande som har bevisbördan för att han eller hon är underårig och att principen om benefit of the doubt även gäller i fråga om sökandens eventuella underårighet. Denna princip är betydelsefull i svensk asylrätt, och utskottet har inte för avsikt att vare sig försvaga eller frångå denna princip. Utskottet avstyrker därmed motion 2016/17:3639 (SD) yrkande 3.

Några av motionerna tar upp frågan om inte det tillfälliga beslutet om ålder bör gälla först sedan det vunnit laga kraft alternativt att personer som fått sin ålder uppskriven till mellan 18–21 år ska kunna behandlas som minderåriga i avvaktan på att det tillfälliga beslutet vinner laga kraft. Enligt utskottet är det angeläget att beslutet om ålder börjar gälla omedelbart. Det är nödvändigt om det ska bli möjligt att tidigarelägga den medicinska åldersbedömningen och förhindra bl.a. att vuxna personer placeras i boende för unga. Därmed avstyrker utskottet motionerna 2016/17:3636 (V) yrkande 3 och 2016/17:3637 (C) yrkande 1.

Regeringens förslag avser som redan nämnts ett tidigareläggande av åldersbedömningarna. Ett slutligt beslut om ålder fattas sedan i samband med beslutet om uppehållstillstånd. Utskottet motsätter sig därför att en åldersbedömning ska kunna göras så sent i asylprocessen att det är aktuellt med verkställighet av ett beslut om avvisning eller utvisning. Därmed avstyrker utskottet motionerna 2016/17:3637 (C) yrkande 2 och 2016/17:3640 (KD) yrkande 3. Även motion 2016/17:3636 (V) yrkande 5 avstyrks med det anförda.

Utskottet anser i likhet med regeringen att medverkan i en åldersbedömning ska vara frivillig. Utskottet kan därför inte ställa sig bakom krav på obligatoriska åldersbedömningar. Motionerna 2016/17:1025 (M), 2016/17:2325 (SD) yrkande 1 och 2016/17:2598 (SD) avstyrks därmed.

Utskottet förutsätter att den asylsökande kommer att få information om möjligheten till medicinsk åldersbedömning liksom om konsekvenserna av en vägran. Utskottet förutsätter också att regeringen på sedvanligt sätt utvärderar de nya reglerna och vid behov återkommer till riksdagen. Det kan förvisso

finnas skäl att utvärdera hur åldersbedömningar gjorts tidigare men utskottet anser att det får ankomma på regeringen att ta ställning till behovet av en sådan utvärdering. Med det anförda avstyrker utskottet motionerna 2016/17:3639 (SD) yrkandena 6–8 och 2016/17:3636 (V) yrkande 1.

Utskottet kan inte tillmötesgå krav på att det ska räcka med en okulär besiktning av den asylsökande för att registrera personen som vuxen eller att asylsökande ska bedömas utifrån samma grunder oavsett ålder. Det är också som utskottet ser det helt uteslutet att ställa sig bakom motionsyrkanden om att åldersbedömningar ska genomföras retroaktivt. Utskottet avstyrker därför motionerna 2016/17:3409 (SD) yrkandena 15 och 16, 2016/17:2341 (SD) yrkandena 1 och 2, 2016/17:2038 (SD) och 2016/17:2325 (SD) yrkande 3.

Vad gäller frågan om att staten ska överta huvudansvaret för de medicinska åldersbedömningarna bl.a. i migrationsprocessen och då med möjlighet för Migrationsverket att anställa egna läkare anser utskottet att det i första hand är en fråga för regeringen att ta ställning till. Därmed avstyrks motion 2016/17:3371 (M) yrkande 8. Även motion 2016/17:3371 (M) yrkande 9 avstyrks med det anförda.

I några motioner begärs att lagändringarna ska tillämpas även på ansökan om uppehållstillstånd som har registrerats före den 1 februari 2017. Regeringen har påpekat att utan övergångsbestämmelser kommer handläggningen att fördröjas i de ärenden där ett slutligt avgörande är nära förestående. Utskottet delar regeringens uppfattning och avstyrker motionerna 2016/17:3638 (M) yrkande 3, 2016/17:3639 (SD) yrkande 4 och 2016/17:3640 (KD) yrkande 1.

I motionerna 2016/17:3371 (M) yrkandena 7 och 10, 2016/17:1979 (C), 2016/17:1065 (L) yrkande 10, 2016/17:3302 (KD) yrkande 6 och 2016/17:3384 (KD) yrkande 5 efterfrågas i princip sådana regler som regeringen presenterat i den aktuella propositionen. Därmed får motionsyrkandena anses i huvudsak tillgodosedda och avstyrks därför.

I övrigt förutsätter utskottet att regeringen återkommer till riksdagen om det finns behov av att stärka rätten till offentligt biträde eller att i vissa fall ge stöd i form av en kontaktperson för ensamkommande barn. Utskottet avstyrker därför motionerna 2016/17:3636 (V) yrkande 6 och 2016/17:3641 (L) yrkande 1.

Mot bakgrund av det ovan anförda tillstyrker utskottet proposition 2016/17:121.

Reservationer

1. Åldersbedömning tidigare i asylprocessen, punkt 1 (M)

av Johan Forssell (M), Mikael Cederbratt (M), Lars-Arne Staxäng (M) och Tina Ghasemi (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2016/17:3371 av Anna Kinberg Batra m.fl. (M) yrkandena 7–10 och avslår motionerna

2016/17:1025 av Katarina Brännström (M),

2016/17:1065 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkande 10,

2016/17:1979 av Staffan Danielsson (C),

2016/17:2038 av Stefan Jakobsson m.fl. (SD),

2016/17:2325 av Kent Ekeröth (SD) yrkandena 1 och 3,

2016/17:2341 av Kent Ekeröth (SD) yrkandena 1 och 2,

2016/17:2598 av Anders Forsberg (SD),

2016/17:3302 av Aron Modig m.fl. (KD) yrkande 6,

2016/17:3384 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 5,

2016/17:3409 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkandena 15 och 16,

2016/17:3636 av Christina Høj Larsen m.fl. (V) yrkandena 1–6,

2016/17:3637 av Johanna Jönsson och Anders W Jonsson (båda C) yrkande 1,

2016/17:3639 av Paula Bieler m.fl. (SD) yrkandena 1–3 och 5–8,

2016/17:3640 av Aron Modig m.fl. (KD) yrkande 2 och

2016/17:3641 av Fredrik Malm m.fl. (L) yrkande 1.

Ställningstagande

En fungerande ordning för medicinska åldersbedömningar borde redan ha varit på plats. Sent omsider har regeringen presenterat ett förslag om medicinsk åldersbedömning tidigare i asylprocessen. Medicinska åldersbedömningar bör dock kunna göras direkt vid ankomsten till Sverige och när helst under asylprocessen som behov uppstår. Regeringen borde även överväga om inte huvudansvaret för medicinska åldersbedömningar i bl.a. migrationsprocessen borde vara statligt. Ett statligt huvudansvar skulle kunna innebära att Migrationsverket anställer egna läkare för att genomföra åldersbedömningar. Sverige borde även kunna använda medicinsk kompetens från andra länder, t.ex. för att bedöma röntgenbilder.

2. Åldersbedömning tidigare i asylprocessen, punkt 1 (SD)

av Jennie Åfeldt (SD) och Paula Bieler (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2016/17:3409 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 16 och

2016/17:3639 av Paula Bieler m.fl. (SD) yrkandena 1–3 och 5–8,

bifaller delvis motion

2016/17:3409 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 15 och

avslår motionerna

2016/17:1025 av Katarina Brännström (M),

2016/17:1065 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkande 10,

2016/17:1979 av Staffan Danielsson (C),

2016/17:2038 av Stefan Jakobsson m.fl. (SD),

2016/17:2325 av Kent Ekeröth (SD) yrkandena 1 och 3,

2016/17:2341 av Kent Ekeröth (SD) yrkandena 1 och 2,

2016/17:2598 av Anders Forsberg (SD),

2016/17:3302 av Aron Modig m.fl. (KD) yrkande 6,

2016/17:3371 av Anna Kinberg Batra m.fl. (M) yrkandena 7–10,

2016/17:3384 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 5,

2016/17:3636 av Christina Høj Larsen m.fl. (V) yrkandena 1–6,

2016/17:3637 av Johanna Jönsson och Anders W Jonsson (båda C) yrkande 1,

2016/17:3640 av Aron Modig m.fl. (KD) yrkande 2 och

2016/17:3641 av Fredrik Malm m.fl. (L) yrkande 1.

Ställningstagande

Bara de sökande som uppenbart bedöms vara minderåriga ska registreras som minderåriga utan att en medicinsk åldersbedömning genomförs. Åldersbedömningar bör därmed erbjudas i samtliga fall där osäkerhet råder. Information om åldersbedömningar ska ges direkt vid registrering av asylärenden och en åldersbedömning ska erbjudas i direkt samband med information om att befintligt underlag är otillräckligt för att avgöra en sökandes ålder. Beslut om ålder ska vara slutgiltiga direkt eftersom det är osannolikt att uppgifter tillkommer som förändrar underlaget för en åldersbedömning. Endast i de fall medicinsk åldersbedömning har gett ett otydligt resultat ska det tillfälliga beslutet om ålder kunna överklagas. Den grupp som även efter en medicinsk åldersbedömning har oklar ålder och bedöms vara minderåriga enbart till följd av principen om tvivelsmålets fördel

bör inte få bo med övriga minderåriga. Migrationsverket bör få i uppdrag att genomföra medicinska åldersbedömningar på alla barn som fått asyl sedan den 1 juni 2011 och regeringen bör utreda frågan om att återkalla uppehållstillstånd som getts på felaktiga premisser. Dessutom bör resultatet av den nya lagstiftningen utvärderas. I samband därmed bör även eventuella effekter av att låta kostnader för åldersbedömning betalas av den asylsökande i de fall han eller hon lämnat oriktiga uppgifter utredas.

3. Åldersbedömning tidigare i asylprocessen, punkt 1 (C)

av Johanna Jönsson (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2016/17:3637 av Johanna Jönsson och Anders W Jonsson (båda C) yrkande 1 och

avslår motionerna

2016/17:1025 av Katarina Brännström (M),

2016/17:1065 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkande 10,

2016/17:1979 av Staffan Danielsson (C),

2016/17:2038 av Stefan Jakobsson m.fl. (SD),

2016/17:2325 av Kent Ekeroth (SD) yrkandena 1 och 3,

2016/17:2341 av Kent Ekeroth (SD) yrkandena 1 och 2,

2016/17:2598 av Anders Forsberg (SD),

2016/17:3302 av Aron Modig m.fl. (KD) yrkande 6,

2016/17:3371 av Anna Kinberg Batra m.fl. (M) yrkandena 7–10,

2016/17:3384 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 5,

2016/17:3409 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkandena 15 och 16,

2016/17:3636 av Christina Höj Larsen m.fl. (V) yrkandena 1–6,

2016/17:3639 av Paula Bieler m.fl. (SD) yrkandena 1–3 och 5–8,

2016/17:3640 av Aron Modig m.fl. (KD) yrkande 2 och

2016/17:3641 av Fredrik Malm m.fl. (L) yrkande 1.

Ställningstagande

Personer vars ålder efter medicinsk åldersbedömning skrivs upp till mellan 18 och 21 år bör behandlas som underåriga till dess att beslutet om ålder vunnit laga kraft. En person som efter en åldersuppskrivning bedöms vara 18 år kan i själva verket vara 17 år eller yngre. Det är då inte rimligt att han eller hon ska gå miste om den rätt till trygghet som enligt lag tillkommer minderåriga.

4. Åldersbedömning tidigare i asylprocessen, punkt 1 (V)

av Wiwi-Anne Johansson (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2016/17:3636 av Christina Höj Larsen m.fl. (V) yrkandena 1–6 och avslår motionerna

2016/17:1025 av Katarina Brännström (M),

2016/17:1065 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkande 10,

2016/17:1979 av Staffan Danielsson (C),

2016/17:2038 av Stefan Jakobsson m.fl. (SD),

2016/17:2325 av Kent Ekeröth (SD) yrkandena 1 och 3,

2016/17:2341 av Kent Ekeröth (SD) yrkandena 1 och 2,

2016/17:2598 av Anders Forsberg (SD),

2016/17:3302 av Aron Modig m.fl. (KD) yrkande 6,

2016/17:3371 av Anna Kinberg Batra m.fl. (M) yrkandena 7–10,

2016/17:3384 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 5,

2016/17:3409 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkandena 15 och 16,

2016/17:3637 av Johanna Jönsson och Anders W Jonsson (båda C) yrkande 1,

2016/17:3639 av Paula Bieler m.fl. (SD) yrkandena 1–3 och 5–8,

2016/17:3640 av Aron Modig m.fl. (KD) yrkande 2 och

2016/17:3641 av Fredrik Malm m.fl. (L) yrkande 1.

Ställningstagande

Mot bakgrund av de felaktigheter som uppdagats vid Migrationsverkets granskning 2016 av åldersbedömningar och eftersom metoderna har varierat genom åren bör en genomlysning ske av hur åldersbedömningarna har utförts och vilka konsekvenser de har fått. Vidare bör metoderna för åldersbedömning kompletteras med en bedömning av barnets psykosociala utveckling och allmänna mognad. Det skulle framför allt kunna ge ett viktigt underlag i de fall det inte går att göra en medicinsk åldersbedömning. De tillfälliga besluten om ålder bör gälla först sedan de vunnit laga kraft, och förslaget avseende de uppenbara fallen bör avslås, dvs. Migrationsverket bör göra en åldersbedömning även om sökanden uppenbart är 18 år eller äldre. Eftersom en persons ålder bevisligen är mycket svårbedömd finns det goda skäl att ifrågasätta begreppet uppenbart. Med förslaget om uppehållstillstånd för gymnasiestudier kommer sannolikt fler åldersgränser att spela roll för de asylsökande. Rätten till medicinsk åldersbedömning bör därför utökas så att den inte bara gäller för

dem som annars skulle anses vara över 18 år. Eftersom konsekvenserna av åldersbedömningar är så pass betydande bör det alltid förordnas ett offentligt biträde eller i vart fall bör ett biträde beviljas vid överklagande av beslut om ålder.

5. Åldersbedömning tidigare i asylprocessen, punkt 1 (L)

av Emma Carlsson Löfdahl (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2016/17:1065 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkande 10 och

2016/17:3641 av Fredrik Malm m.fl. (L) yrkande 1 och
avslår motionerna

2016/17:1025 av Katarina Brännström (M),

2016/17:1979 av Staffan Danielsson (C),

2016/17:2038 av Stefan Jakobsson m.fl. (SD),

2016/17:2325 av Kent Ekeröth (SD) yrkandena 1 och 3,

2016/17:2341 av Kent Ekeröth (SD) yrkandena 1 och 2,

2016/17:2598 av Anders Forsberg (SD),

2016/17:3302 av Aron Modig m.fl. (KD) yrkande 6,

2016/17:3371 av Anna Kinberg Batra m.fl. (M) yrkandena 7–10,

2016/17:3384 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 5,

2016/17:3409 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkandena 15 och 16,

2016/17:3636 av Christina Höj Larsen m.fl. (V) yrkandena 1–6,

2016/17:3637 av Johanna Jönsson och Anders W Jonsson (båda C) yrkande 1,

2016/17:3639 av Paula Bieler m.fl. (SD) yrkandena 1–3 och 5–8 samt

2016/17:3640 av Aron Modig m.fl. (KD) yrkande 2.

Ställningstagande

Ensamkommande barns och ungas ålder måste bedömas utifrån principen om att barn ska behandlas som barn och att medicinska åldersbedömningar ska göras så tidigt som möjligt under asylprocessen. En del av de ensamkommande barnen vars ålder efter åldersbedömning skrivits upp till mellan 18 och 21 år är emellertid i fortsatt behov av samhällets stöd. En kontaktperson bör kunna vara ett sådant stöd till dess att det tillfälliga beslutet vinner laga kraft.

6. Åldersbedömning tidigare i asylprocessen, punkt 1 (KD)

av Aron Modig (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
 2016/17:3302 av Aron Modig m.fl. (KD) yrkande 6,
 2016/17:3384 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 5 och
 2016/17:3640 av Aron Modig m.fl. (KD) yrkande 2 och
 avslår motionerna
 2016/17:1025 av Katarina Brännström (M),
 2016/17:1065 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkande 10,
 2016/17:1979 av Staffan Danielsson (C),
 2016/17:2038 av Stefan Jakobsson m.fl. (SD),
 2016/17:2325 av Kent Ekeröth (SD) yrkandena 1 och 3,
 2016/17:2341 av Kent Ekeröth (SD) yrkandena 1 och 2,
 2016/17:2598 av Anders Forsberg (SD),
 2016/17:3371 av Anna Kinberg Batra m.fl. (M) yrkandena 7–10,
 2016/17:3409 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkandena 15 och 16,
 2016/17:3636 av Christina Høj Larsen m.fl. (V) yrkandena 1–6,
 2016/17:3637 av Johanna Jönsson och Anders W Jonsson (båda C) yrkande 1,
 2016/17:3639 av Paula Bieler m.fl. (SD) yrkandena 1–3 och 5–8 samt
 2016/17:3641 av Fredrik Malm m.fl. (L) yrkande 1.

Ställningstagande

Det är angeläget att medicinska åldersbedömningar görs så tidigt som möjligt i asylprocessen och att metoderna för åldersbedömning är rättssäkra. Ett sätt att förbättra rättssäkerheten vad gäller ensamkommande asylsökande barn är att Migrationsverket inhämtar uppgifter från socialtjänsten och från personer som har träffat den asylsökande innan verket fattar ett tillfälligt beslut om ålder. Det ankommer på regeringen att följa upp att Migrationsverket, i de fall det behövs, inhämtar sådana uppgifter.

7. Nekat samtycke till medicinsk åldersbedömning, punkt 2 (M, SD)

av Johan Forssell (M), Mikael Cederbratt (M), Jennie Åfeldt (SD), Lars-Arne Staxäng (M), Tina Ghasemi (M) och Paula Bieler (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2016/17:3638 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 1 och
avslår motion
2016/17:2325 av Kent Ekeröth (SD) yrkande 2.

Ställningstagande

Den som vägrar att medverka i en medicinsk åldersbedömning i ett fall då åldern bedöms som oklar ska anses vara över 18 år, om det inte finns synnerliga skäl. Synnerliga skäl kan bestå i att sökandens hälsotillstånd är så allvarligt nedsatt att det omöjliggör ett samtycke. Genom att det ska krävas synnerliga skäl klargörs att det ska röra sig om absoluta undantagsfall.

8. Medicinsk åldersbedömning på begäran av en kommun, punkt 3 (M, L)

av Johan Forssell (M), Mikael Cederbratt (M), Lars-Arne Staxäng (M), Tina Ghasemi (M) och Emma Carlsson Löfdahl (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
2016/17:3638 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 2 och
2016/17:3641 av Fredrik Malm m.fl. (L) yrkande 2.

Ställningstagande

Även kommunerna kan ha behov av att få frågan om ålder prövad genom en medicinsk åldersbedömning, t.ex. om personal på ett HVB-hem misstänker att det bor vuxna personer där. En kommun ska därför, i de fall det är motiverat, kunna begära och få till stånd en medicinsk åldersbedömning under asylprocessen.

9. Åldersbedömning före verkställighet, punkt 4 (C, V, KD)

av Wiwi-Anne Johansson (V), Aron Modig (KD) och Johanna Jönsson (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
2016/17:3637 av Johanna Jönsson och Anders W Jonsson (båda C) yrkande 2
och
2016/17:3640 av Aron Modig m.fl. (KD) yrkande 3.

Ställningstagande

Regeringen bör återkomma med förslag om att de som fått beslut om avvisning eller utvisning, och där åldern varit avgörande för beslutet, ska erbjudas medicinsk åldersbedömning enligt Rättsmedicinalverkets nya metoder innan avvisningsbeslutet verkställs. Det behövs för att inte minderåriga ska riskera utvisning på grund av att de ansökte om uppehållstillstånd en kort tid innan en fungerande metod för åldersbedömning infördes.

10. Övergångsregler, punkt 5 (M)

av Johan Forssell (M), Mikael Cederbratt (M), Lars-Arne Staxäng (M) och Tina Ghasemi (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2016/17:3638 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 3 och
avslår motionerna
2016/17:3639 av Paula Bieler m.fl. (SD) yrkande 4 och
2016/17:3640 av Aron Modig m.fl. (KD) yrkande 1.

Ställningstagande

De nya föreskrifterna i utlänningslagen bör kunna tillämpas även om ansökan har registrerats före den 1 februari 2017. Det kan t.ex. finnas ett intresse hos en kommun att få åldern prövad hos en asylsökande som bor i kommunen och där asylansökan gjordes före ikraftträdandet.

11. Övergångsregler, punkt 5 (SD)

av Jennie Åfeldt (SD) och Paula Bieler (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2016/17:3639 av Paula Bieler m.fl. (SD) yrkande 4 och
avslår motionerna
2016/17:3638 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 3 och
2016/17:3640 av Aron Modig m.fl. (KD) yrkande 1.

Ställningstagande

Regeringen har föreslagit att de nya reglerna inte ska tillämpas om ansökan om uppehållstillstånd har registrerats hos Migrationsverket före den 1 februari 2017. Detta är inte tillfredsställande eftersom det kommer att dröja alltför lång tid innan de nya reglerna får genomslag. Den övergångsbestämmelse som föreslås i propositionen bör därför slopas.

12. Övergångsregler, punkt 5 (KD)

av Aron Modig (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2016/17:3640 av Aron Modig m.fl. (KD) yrkande 1 och
avslår motionerna
2016/17:3638 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 3 och
2016/17:3639 av Paula Bieler m.fl. (SD) yrkande 4.

Ställningstagande

Regeringen har föreslagit att de nya reglerna inte ska tillämpas om ansökan om uppehållstillstånd har registrerats hos Migrationsverket före den 1 februari 2017. Konsekvensen av det blir att en person som fått eller får en tillfällig bedömning av åldern före ikraftträdandet inte ges möjlighet att överklaga åldersbedömningen. Möjligheten att överklaga ett tillfälligt beslut eller bedömning av ålder bör därför omfatta alla och oavsett när asylansökan lämnades in.

Särskilt yttrande

Medicinsk åldersbedömning på begäran av en kommun, punkt 3 (SD)

Jennie Åfeldt (SD) och Paula Bieler (SD) anför:

I princip borde kommunerna få möjlighet att begära hos Migrationsverket att få en åldersbedömning gjord i de fall kommunen misstänker att det i ett boende för barn också bor vuxna personer. Vi anser emellertid att med de övriga förslag vi har presenterat kommer alla asylsökande som uppger sig vara under 18 år, och där det finns skäl att ifrågasätta uppgiften, att genomgå åldersbedömningar. Kommunerna kommer därför inte att ha något behov av att begära åldersbedömningar.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2016/17:121 Åldersbedömning tidigare i asylprocessen:

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i utlänningslagen (2005:716).

Följdmotionerna

2016/17:3636 av Christina Höj Larsen m.fl. (V):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör genomföra en genomlysning av hur åldersbedömningen genomförts och vilka konsekvenser det har fått och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag på hur metoderna för åldersbedömning kan kompletteras med en bedömning av barnets psykosociala utveckling och allmänna mognad och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ett beslut om ålder bör gälla först när det vunnit laga kraft och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stryka bestämmelsen om att Migrationsverket inte ska göra någon åldersbedömning eller fatta beslut om ålder om sökanden uppenbart är 18 år eller äldre, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att rätten till medicinsk åldersbedömning bör utökas så att den inte bara gäller för dem som annars skulle anses vara över 18 år, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag om att stärka rätten till biträde och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:3637 av Johanna Jönsson och Anders W Jonsson (båda C):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att personer som skrivs upp till mellan 18 och 21 år ska behandlas som minderåriga tills uppskrivningen vunnit laga kraft och tillkännager detta för regeringen.

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska verka för att de som fått beslut om avvisning eller utvisning, och där åldern har varit avgörande för beslutet, ska erbjudas medicinsk åldersbedömning innan beslutet verkställs, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2016/17:3638 av Johan Forssell m.fl. (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att den som nekar att medverka i en medicinsk åldersbedömning i ett fall då åldern bedömts oklar fortsättningsvis ska anses vara över 18 år om det inte föreligger synnerliga skäl, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kommuner ska kunna begära och få genomfört en medicinsk åldersbedömning under asylprocessen då det är påkallat, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att de nya föreskrifterna i utlänningslagen ska kunna tillämpas även om ansökan har registrerats före den 1 februari 2017 och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:3639 av Paula Bieler m.fl. (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att beslut om åldersbedömningar ska vara slutgiltiga från start och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om möjligheten att överklaga åldersbedömningar och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att särskilja den grupp av personer som bedöms vara minderåriga enbart till följd av principen om tvivelsmålets fördel, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillämpa de nya föreskrifterna på samtliga ärenden som ännu inte avslutats vid lagens ikraftträdande och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att åldersbedömningar bör erbjudas i samtliga fall där osäkerhet råder och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att informera om åldersbedömning direkt vid registrering av asylärenden och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att erbjuda en åldersbedömning i direkt samband med information om att befintligt underlag är otillräckligt för att avgöra en sökandes ålder och tillkännager detta för regeringen.

8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utvärdera resultatet av den nya lagstiftningen samt i samband med detta utvärdera eventuella effekter av att låta kostnader för åldersbedömning tillfalla den asylsökande i de fall han eller hon lämnat oriktig uppgift, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2016/17:3640 av Aron Modig m.fl. (KD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en möjlighet att överklaga ett tillfälligt beslut om, eller en bedömning av, en asylsökandes ålder även för den som inkom med asylansökan före den 1 februari 2017, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska följa upp att Migrationsverket, i de fall det behövs, inhämtar uppgifter från socialtjänsten och andra personer som har träffat barnet, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska verka för att de som har fått beslut om avvisning eller utvisning ska erbjudas en möjlighet att genomgå en medicinsk åldersbedömning, enligt Riksmedicinalverkets nya metoder, före det att beslutet om avvisning eller utvisning verkställs, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2016/17:3641 av Fredrik Malm m.fl. (L):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av kontaktperson under en övergångstid för dem vars ålder efter åldersbedömning skrivs upp till mellan 18 och 21 år, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kommuner ska kunna vända sig till Migrationsverket under asyprocessen för åldersbedömning i enskilda fall och tillkännager detta för regeringen.

Motioner från allmänna motionstiden 2016/17

2016/17:1025 av Katarina Brännström (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om obligatorisk åldersbestämning av ensamkommande och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:1065 av Jan Björklund m.fl. (L):

10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om medicinska åldersbedömningar och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:1979 av Staffan Danielsson (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Migrationsverket måste kontrollera ålder på ensamkommande asylsökande när osäkerhet råder, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2016/17:2038 av Stefan Jakobsson m.fl. (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att genomföra en retroaktiv åldersbedömning på de ensamkommande som anlant de fem senaste åren och omedelbart verkställa utvisning vid uppenbart fusk, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2016/17:2325 av Kent Ekeröth (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att med vetenskapliga metoder åldersbestämma immigranter som vid prövning av uppehållstillståndet vill behandlas eller kommer att bli behandlade som om de vore under 18 år gamla, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att prövningen för uppehållstillståndet för den som vägrar att delta i åldersbestämning ska avslutas och att personen ska av- eller utvisas med omedelbar verkan, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om retroaktiv bedömning av åldern och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:2341 av Kent Ekeröth (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att retroaktivt ålderstesta de som de senaste fem åren sökt asyl och påstått sig vara under 18 år och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att asylsökande under 18 år bedöms på samma sätt som asylsökande över 18 år och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:2598 av Anders Forsberg (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Migrationsverket ska genomföra obligatoriska medicinska ålderstester på s.k. ensamkommande för att fastställa deras asyrlättsliga status och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:3302 av Aron Modig m.fl. (KD):

6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att säkerställa åldersbedömningen för ensamkommande och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:3371 av Anna Kinberg Batra m.fl. (M):

7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en fungerande ordning för medicinska åldersbedömningar måste på plats omgående och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett statligt huvudansvar för medicinska åldersbedömningar i migrationsprocessen och i brottmålsprocessen och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska kunna använda medicinsk kompetens från andra länder för medicinska åldersbedömningar och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ett regelverk som gör medicinska åldersbedömningar möjliga direkt vid ankomst till Sverige och närhelst under asylprocessen då behov uppstår måste på plats omgående och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:3384 av Andreas Carlson m.fl. (KD):

5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om åldersbedömningar och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:3409 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD):

15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tydliggöra att alla som ser äldre ut än 18 år vid en okulär bedömning av Migrationsverkets personal bör registreras som vuxna, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att genomföra medicinska åldersbedömningar av alla personer som fått ett uppehållstillstånd i Sverige som ensamkommande flyktingbarn sedan den 1 juni 2011 samt utreda möjligheten att återkalla tillstånd för dem som visar sig ha varit äldre än den uppgivna åldern, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag om ändring i utlänningslagen
(2005:716)

Härigenom föreskrivs att det i utlänningslagen (2005:716) ska införas tre nya paragrafer, 13 kap. 17 och 18 §§ och 14 kap. 8 b §, och närmast före 13 kap. 17 § och 14 kap. 8 b § nya rubriker av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

13 kap.***Åldersbedömning****17 §*

Om den som ansöker om uppehållstillstånd som flykting enligt 4 kap. 1 § eller som annan skyddsbehövande enligt 4 kap. 2 eller 2 a § uppger att han eller hon är ett ensamkommande barn ska Migrationsverket, om det finns skäl att ifrågasätta att sökanden är under 18 år, så snart som möjligt göra en åldersbedömning och fatta ett tillfälligt beslut om sökandens ålder. Om det är uppenbart att sökanden är 18 år eller äldre krävs dock inte någon sådan åldersbedömning eller något sådant beslut.

Ett slutligt ställningstagande till sökandens ålder ska göras i samband med det slutliga beslutet i ärendet om uppehållstillstånd.

Ett beslut enligt första stycket gäller omedelbart.

18 §

Innan Migrationsverket fattar ett tillfälligt beslut enligt 17 § som innebär att sökanden bedöms vara 18 år eller äldre ska Migrationsverket ge sökanden tillfälle att genomgå en medicinsk åldersbedömning.

En medicinsk åldersbedömning får utföras endast om sökanden har gett sitt skriftliga samtycke.

Kostnaden för den medicinska åldersbedömningen ska betalas av staten.

14 kap.

Åldersbedömning

8 b §

Migrationsverkets tillfälliga beslut om ålder enligt 13 kap. 17 § får överklagas till en migrationsdomstol.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 maj 2017.
 2. De nya föreskrifterna tillämpas inte om ansökan om uppehållstillstånd har registrerats hos Migrationsverket före den 1 februari 2017.